

Utbildningsinspektion i Strandskolan, grundskola F-5 och Ölmeskolan, grundskola F-6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av rektorsområdet	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten	3
Bedömning av verksamheten	3
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	5

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Strandskolan/Ölmeskolan den 26 april och 4 maj 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen om ca två år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Strandskolan/Ölmeskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Strandskolan/Ölmeskolan intervjuades elever, personal, elevhälsoteam och rektorn samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektio-

ner i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av rektorsområdet

Strandskolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	76
Förskoleklass	22
Grundskola	120

Ölmeskolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	38
Förskoleklass	13
Grundskola	92

Strandskolan F–5 ligger i nordöstra delen av Kristinehamns centralort. Ölmeskolan F–6 ligger norr om Kristinehamn. Båda skolorna tillhör Norra skolområdet i Kristinehamn tillsammans med Hacklehemsskolan F–6 och Stenstalidskolan 7–9.

Strandskolan är sedan hösten år 2004 under utökning från en skola som omfattar förskoleklassen och årskurserna 1–3 till en skola som omfattar förskoleklassen och årskurserna 1–6. Läsåret 06/07 kommer utökningen av årskurserna vara klara.

Utbildningen vid Ölmeskolan omfattar förskoleklassen och årskurserna 1–6.

I rektorsområdet, som inkluderar de två skolorna, finns fyra fritidshemsavdelningar, tre i Strandskolan och en i Ölmeskolan.

Efter årskurs 6 fortsätter eleverna sin skolgång i Stenstalidskolan.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Strandskolan/Ölmeskola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att eleverna vid Strandskolan och Ölmeskolan ges goda möjligheter till utveckling och lärande i den riktning som målen för skolformen föreskriver. Inspektörernas intryck är att eleverna är artiga och trevliga och att det under lektionerna råder arbetsro. Eleverna uttrycker spontant att det är roligt att gå till skolan. Inspektörerna ser vid besöken att personal och elever ömsesidigt bemöter varandra på ett respektfullt sätt. Skolorna följer upp elevernas kunskapsutveckling och analyserar resultaten. Elevernas medvetenhet om vad skolarbetet syftar till är, enligt inspektörernas intryck, god. Inspektörerna bedömer att skolornas pedagogiska verksamhet är av mycket god kvalitet och i linje med tanken om den målstyrda skolan. Skolorna har rutiner för att upptäcka elever i behov av särskilda stödåtgärder och ger på olika sätt stöd då elever bedöms ha behov av det.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Kvalitetsarbetet bör utvecklas till att bli ett bättre redskap i skolornas förbättringsarbete.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast skall åtgärdas.

- En kvalitetsredovisning för respektive skola saknas (1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Skolorna erbjuder inte elevens val (2 kap. 19–20 §§ grundskoleförordningen samt bilaga 3 till skollagen).

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanerna för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, avsnitten 2.1 och 2.2.

Utifrån intervjuer och observationer under inspektionen kan inspektörerna konstatera att eleverna trivs och att de känner sig trygga. Inspektörernas intryck är att eleverna är artiga och trevliga och att det under lektionerna råder arbetsro. Inspektörerna ser vid besöket att personal och elever ömsesidigt bemöter varandra på ett respektfullt sätt. Eleverna uppger att det sällan förekommer bråk eller mobbning. Inspektörerna ser att eleverna är bra på att samarbeta och att de på olika sätt tar ansvar för sin skolmiljö. På rasterna använder sig personal, vid Strandskolan, av färgade västar för att eleverna lätt skall kunna finna en vuxen person att vända sig till.

Inspektionen visar att skolorna följer upp elevernas kunskapsutveckling och analyserar resultaten i arbetslagen. I ämnena svenska, engelska och matematik genomförs olika tester och diagnoser. De nationella ämnesproven används vid Ölmeskolan som ett led i bedömningen av elevernas måluppfyllelse. I ämnena svenska, engelska och matematik uppnår nästan alla elever målen för årskurs 5. Dokumentation av kunskapsutvecklingen i övriga ämnen sker exempelvis genom portfolio. Elevernas medvetenhet om vad skolarbetet syftar till, dvs. att eleverna skall uppnå vissa kunskapsmål, är enligt inspektörernas intryck god. I det dagliga arbetet känner eleverna till att de arbetar med att nå vissa kunskapsmål. Båda skolorna arbetar med att systematisera kunskapsuppföljningen och göra eleverna medvetna om målen med undervisningen, bland annat genom att arbeta med portfolio och individuella utvecklingsplaner. Inspektörerna bedömer att båda skolorna arbetar med att göra eleverna medvetna om kunskapsmålen och ges möjlighet till utveckling och lärande i den riktning som målen för förskoleklass och grundskola föreskriver.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern

kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt läroplanen skall skolan utveckla elevernas förmåga att arbeta i demokratiska former, vilket även innefattar träning i formella demokratiska arbetsformer. En del av denna träning görs på skolorna genom klassråd som sedan för elevernas synpunkter vidare till elevrådet. Vid elevrådsmöten har bland annat skolornas regler diskuterats samt inköp av lekredskap. Elevrådets representanter vid Ölmeskolan berättar att de tagit ansvar för att arrangera en talangjakt på skolan.

Elevernas reella inflytande över innehåll och arbetsformer i den dagliga undervisningen varierar mellan olika arbetslag och lärare på skolorna. Eleverna har dock, enligt inspektörernas bedömning, en hög grad av inflytande över den dagliga undervisningen.

Från och med den 1 april 2006 skall varje verksamhet ha en likabehandlingsplan. Planen skall syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen skall planerade åtgärder redovisas. Planen skall årligen följas upp och ses över. Vid inspektionsbesöket hade skolorna en handlingsplan mot kränkande behandling. Denna plan behandlade dock inte kränkningar mellan vuxen och elev. Inspektörerna förutsätter att skolan beaktar alla former av kränkande behandling i sitt fortsatta arbete och att detta också kommer till uttryck i den nya likabehandlingsplanen.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

Elever och personal är indelade i arbetslag. I dessa arbetslag ingår lärare, fritidspedagoger samt förskollärare. Inom arbetslagen finns det möjlighet att ta vara på de olika pedagogernas kompetenser. Skolorna bedriver ett pedagogiskt arbete där läroplans- och kursplanemål är styrande för vad som behandlas i undervisningen. Inspektörerna ser under besöket prov på varierade arbetsformer, både enskilt och i grupp. Undervisningen innefattar såväl mer styrda lektioner i olika ämnen som tid för elevens eget arbete. Eleverna uttrycker vid intervjuerna att det är roligt i skolan och att lärarna lyssnar på dem. När eleverna har eget arbete styrs detta oftast av de mål som eleven skall uppnå. Målen kommuniceras kontinuerligt. Elever och föräldrar får, enligt personalen, information om målen varje läsår. Inspektörerna bedömer att skolornas pedagogiska verksamhet är av mycket god kvalitet och i linje med tanken om den målstyrda skolan.

Förskoleklassens unika identitet som egen skolform mellan förskola och skola medför en svår och viktig balansgång där det är viktigt att se till den enskilde elevens behov. De elever som söker sig mot en mer skollik verksamhet bör ges tillfälle till detta och elever som mer söker sig till leken bör ges tillfälle till detta. Inspektörerna bedömer att båda skolornas förskoleklasser får verka på sina egna villkor och att verksamheten är av god kvalitet.

Individanpassning och stöd

Utvecklingssamtal genomförs varje termin då den individuella utvecklingsplanen upprättas. Eleverna känner att de får berätta om hur det är och hur det går i skolan. Samtalen får genomgående gott betyg vid inspektörernas intervjuer av

elever och föräldrar. Dokumentation av elevernas kunskapsutveckling är ett viktigt redskap för att kunna följa elevernas kunskapsutveckling och för att kunna bedöma när stödinsatser behöver sättas in. Dokumentationen är också en viktig förutsättning för den information som skall ges under utvecklingssamtalet. Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Planen skall vara ett framåtsyftande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram.

Skolorna har rutiner för att upptäcka elever i behov av särskilda stödåtgärder och ger på olika sätt stöd då elever bedöms ha behov av det. Personalen påpekar att de flesta svårigheter kan lösas i arbetslaget genom att man omfördelar resurser inom arbetslaget och på så sätt finner lösningar. Alla elever som är i behov av särskilda stödåtgärder har, enligt personalen, åtgärdsprogram. De åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av är av god kvalitet.

Skolorna har vid behov tillgång till specialiserad hjälp och handledning från skolområdets elevhälsoteam, där specialpedagog, skolsköterska, kurator, psykolog och rektorn ingår. Teamet träffas varannan vecka och lärare kan anmäla frågor till teamet. Inspektörerna bedömer att teamet har en god bild av skolans totala stödbehov, såväl när det gäller stöd för att uppnå kunskapsmålen som socialt stöd.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. skall varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Strandskolan och Ölmeskolan har en gemensam kvalitetsredovisning för år 2005, som innehåller barn- och utbildningsnämndens övergripande mål och skolans egna mål för verksamheten. Personalen är medveten om hur en mål- och resultatstyrd verksamhet är tänkt att fungera och är aktivt involverade i skolans systematiska kvalitetsarbete. Inspektörerna uppfattar att de uppföljningar och utvärderingar som skolans pedagoger gör är adekvata och intressanta för skolans utvecklingsarbete. I kvalitetsredovisningen beskrivs dock huvudsakligen genomförandet av arbetet och tydlig redovisning saknas av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har förverkligats. Om skolornas måluppfyllelse samt analys blir tydlig för alla kan kvalitetsredovisningen utvecklas till att bli ett bättre redskap i skolornas förbättringsarbete. Inspektörerna bedömer att kvalitetsarbetet bör utvecklas och att en kvalitetsredovisning för respektive skola skall upprättas.

Ledning och kommunikation

Rektorn för de båda skolorna är enligt intervjuade elever och personal väl känd och förtrogen med den dagliga verksamheten. Rektorn initierar och driver pedagogiska frågor i nära samverkan med representanter för arbetslagen. Inspektörerna bedömer att skolornas rektor är väl förtrogen med verksamheten samt att rektorn är en tydlig pedagogisk ledare.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, per-

sonal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen.

Inspektörerna bedömer att eleverna vid Strandskolan och Ölmeskolan ges goda förutsättningar att nå målen i läroplanen och de nationella kursplanerna.

Den pedagogiska personalen har, enligt rektorn, utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Inspektörerna möter under besöket en engagerad och kompetent personalgrupp.

Enligt grundskoleförordningen skall eleverna erbjudas ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Undervisningen skall syfta till att fördjupa och bredda elevernas kunskaper i ett eller flera ämnen. Vid Strandskolan och Ölmeskolan genomförs inte elevens val. Inspektörerna vill påpeka att skolorna inom skolområdet i samverkan bör organisera undervisningen så att eleverna under sin grundskoletid får tillgång till elevens val enligt grundskolans timplan.

Lokaler samt utrustning och läromedel bedöms vara ändamålsenliga för den undervisning som bedrivs.

Utemiljön är stimulerande för lek och utevistelse under såväl rasttider som lektionstid.

Datum	Ort
2006-11-14	Göteborg

Ulla-Britt Norin
Kjell Ahlgren
Gerhard Eriksson